

รายงานสหกิจศึกษาฉบับสมบูรณ์

การประดิษฐ์ขาไมโครโฟนเพื่อการบันทึกเสียงแบบสเตอริโอ
Fabrication of Microphone Stand for Stereo Recording

นายภวัต วีระเศรษฐกุล

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาดนตรีและสื่อประสม
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2561

รายงานสหกิจศึกษาฉบับสมบูรณ์

การประดิษฐ์ขาไมโครโฟนเพื่อการบันทึกเสียงแบบสเตอริโอ

Fabrication of Microphone Stand for Stereo Recording

นายภวัต วีระเศรษฐกุล

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาดนตรีและสื่อประสม

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2561

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อโครงการสหกิจศึกษา โครงการประดิษฐ์ขามโครโฟนเพื่อบันทึกเสียงแบบสเตอริโอ

ชื่อ-สกุล นักศึกษา นายภวัต วีระเศรษฐกุล

คณะ วิศวกรรมศาสตร์

สาขาวิชา วิศวกรรมดนตรี และสื่อประสม

ชื่อ-สกุล อาจารย์นิเทศ นายขจรศักดิ์ กิตติเมธาวิวัฒน์

นายพลสิทธิ์ ทินกร ณ อยุธยา

ชื่อ-สกุล ผู้นิเทศงาน นายณพวัฒน์ ลิขิตวงศ์

สถานประกอบการ บริษัท วันคูล โปรดักชั่น จำกัด

บทคัดย่อ

โครงการครั้งนี้เกิดจากความตั้งใจในการที่จะแก้ไขปัญหาการบันทึกเสียงภายนอก (Outfield recording) ของบริษัท วันคูล โปรดักชั่น จำกัด เพื่อที่จะหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับการบันทึกเสียงภายนอก ที่สามารถลดระยะเวลาและต้นทุนของการทำงานในด้านงาน โปสโปรดักชัน (Post production) ดังนั้นโครงการนี้จึงทำการศึกษา เรื่อง การประดิษฐ์ขามโครโฟนเพื่อทำการบันทึกเสียงแบบสเตอริโอ สำหรับคุณสมบัติที่ดีของผลิตภัณฑ์ คือ จะต้องมีความแข็งแรงมั่นคง มีราคาถูก และ ต้องใช้งานง่ายสำหรับการบันทึกเสียงภายนอก โดยในการดำเนินงานได้ทำการผลิตผลิตภัณฑ์สองชิ้นเพื่อทำการเปรียบเทียบกับทีบา (T-bar) ที่มีการใช้งานอยู่ในปัจจุบัน ในโครงการสหกิจครั้งนี้จะทำการทดสอบคุณสมบัติของขามโครโฟนที่ประดิษฐ์ขึ้นทั้งหมดสามตัวแปร ได้แก่ ความแม่นยำของมิติของเสียง (Stereo image) ปัญหาของเฟสแคนเซิลเลชัน (phase cancellation problem) และความแตกต่างของความดังของไมโครโฟน (difference of loudness between microphones)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Co-operative Title: Fabrication of microphone stand for stereo recording

Student Intern Name: Mister Pawat Weerasethakul

Faculty: Engineering

Department: Music Engineering and Multimedia

Advisor name: Kajornsak Kittimathaveenan

Phonlasit Thinnakorn na ayuthaya

Mentor name: Nopawat Likitwong

Company: Onecool production company Ltd.

ABSTRACT

This project is based on the intention to solve the problem of outfield recording for the Onecool production company which is to find a suitable equipment for recording outfield session that can reduce time and cost in the post production session. Therefore the Fabrication of microphone stand will be a topic of this study. The quality of the Microphone stand will be evaluated by three important factors; 1) Accuracy of the stereo image, 2) Phase cancellation and 3) Different of loudness.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการสหกิจศึกษาครั้งนี้ประสบความสำเร็จอันเนื่องมาจาก อาจารย์ขจรศักดิ์ กิตติเมธาวิ
นันท์ และ อาจารย์พลสิทธิ์ ทินกร ณ อยุธยา ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นที่ปรึกษาของโครงการสหกิจ
ศึกษานี้ และได้ให้คำแนะนำรวมถึงคำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในการทำ
โครงการในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ นายณพวัฒน์ ลิขิตวงศ์ ผู้ชำนาญการทางด้านการทำเสียงในภาพยนตร์ทั้งในและ
ต่างประเทศ และบุคลากรภายใน บริษัท วันกุล โปรटकซ์ จำกัด ที่ได้ให้ข้อมูลอันมีค่าและเป็น
ประโยชน์อย่างยิ่งแก่โครงการสหกิจ เป็นผลให้โครงการสหกิจศึกษาครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

ข้าพเจ้าใคร่ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล เป็นที่ปรึกษาใน
การทำรายงานฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ตลอดจนให้การดูแล และให้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตของการ
ทำงานจริง ข้าพเจ้าขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ภวัต วีระเศรษฐกุล
ผู้จัดทำรายงาน
6 ธันวาคม 2561

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	i
ABSTRACT	ii
กิตติกรรมประกาศ	iii
สารบัญ	iv
สารบัญ(ต่อ)	v
สารบัญตาราง	vi
สารบัญรูป	vii
บทที่ 1	1
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตของการดำเนินงาน	1
1.4 วิธีการดำเนินงาน	1
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1
บทที่ 2	2
ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	2
2.1 การบันทึกเสียงแบบสเตอริโอ (stereo recording)	2
2.1.1 ระบบเสียงโมนอ (monaural system)	2
2.1.2 เฟส (phase)	2
2.1.2.1 ตรงเฟส (In Phase)	2
2.1.2.2 กลับเฟส (Out Phase)	3
2.1.2.3 เลื่อนเฟส (Phase shift)	3
2.2 เสียงแบบสเตอริโอ (stereophonic sound)	3
2.3 เทคนิคการบันทึกเสียงแบบสเตอริโอ (stereo miking technics)	4
2.3.1 ไดอะแฟรม(Diaphragm)	4
2.3.1.1 ไมโครโฟนไดนามิค (dynamic microphone)	4
2.3.1.2 ไมโครโฟนแบบคอนเดนเซอร์ (condenser microphone)	5
2.3.2 องศาระหว่างไมโครโฟน	5
2.4 โพล่า แพทเทิร์น (polar pattern)	8
บทที่ 3	9
วิธีการดำเนินงานวิจัย	9
3.1 วางแผนระยะเวลาการดำเนินงานเพื่อกำหนดขอบเขตการทำงาน	9
3.2 ออกแบบผลิตภัณฑ์	9

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.2.1 แบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 1	9
3.2.2 แบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 2	10
3.2.3 แบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 3	11
3.4 การทดลอง	12
บทที่ 4 ผลการวิจัย	15
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ บรรณานุกรม	19 20

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.1 ผลการทดลองการวัดค่าความแตกต่างของความถี่ไมโครโฟน โดยเทคนิค X-Y stereo	15
ตารางที่ 4.2 ผลการทดลองการวัดค่าความแตกต่างของความถี่ไมโครโฟนโดยเทคนิค ORTF stereo	16
ตารางที่ 4.3 ผลการทดลองการวัดค่าความแตกต่างของความถี่ไมโครโฟน โดยเทคนิค AB stereo	16
ตารางที่ 4.4 ค่าความแตกต่างของความถี่ที่สามารถบันทึกได้	17
ตารางที่ 4.5 คะแนนความถูกต้องของมิติของเสียง	17
ตารางที่ 4.6 คะแนนความถูกต้องของมิติของเสียง	18
ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์	20

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
รูปที่ 2.1 การเคลื่อนที่ของเสียงในเฟสเดียวกัน	2
รูปที่ 2.2 แสดงการเคลื่อนที่ของเสียงในเฟสตรงข้าม	3
รูปที่ 2.3 การเคลื่อนที่ของเสียงในเฟสต่างกัน	3
รูปที่ 2.4 ภาพแสดงการเคลื่อนที่ของเสียงในระบบ stereophonic system	4
รูปที่ 2.5 ภาพแสดงส่วนประกอบของ Dynamic microphone	5
รูปที่ 2.6 ภาพแสดงส่วนประกอบของ Condenser microphone	5
รูปที่ 2.7 ภาพแสดงวิธีการบันทึกเสียงโดยใช้เทคนิค XY สเตอริโอ	6
รูปที่ 2.8 ภาพแสดงวิธีการบันทึกเสียงโดยใช้เทคนิค ORTF สเตอริโอ	7
รูปที่ 2.9 ภาพแสดงวิธีการบันทึกเสียงโดยใช้เทคนิค A-B สเตอริโอ	7
รูปที่ 2.10 ภาพแสดงPolar pattern แบบ cardioid ในการบันทึกเสียงความถี่ต่างกัน	8
รูปที่ 2.11 ภาพแสดงPolar pattern ในการบันทึกเสียงของ microphone	8
รูปที่ 3.1 ภาพแสดงแบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 1	9
รูปที่ 3.3 ภาพแสดงส่วนประกอบของชิ้นงาน	11
รูปที่ 3.6 ภาพแสดงแบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 3	12
รูปที่ 3.7 ภาพแสดงการทดสอบผลิตภัณฑ์	12
รูปที่ 3.8 ภาพแสดงระบบของการทดลอง	13
รูปที่ 3.9 ภาพแสดงการทดลอง	13
รูปที่ 3.10 ภาพแสดงการเคลื่อนลำโพงจากจุดศูนย์กลาง	14
รูปที่ 3.11 ภาพแสดงการทดลองของผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบ	14
รูปที่ 4.1 แสดงการการเกิดเฟสแคนเซลเลชันในแต่ละระยะ	18
รูปที่ 5.1 งบประมาณที่ใช้ในแบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 2	19

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันเสียงที่งานฝ่ายโสตโปรดักชัน (Post Production) ที่เป็นที่ต้องการมากที่สุดคือเสียงบรรยากาศ (Ambient) เนื่องจากเป็นเสียงที่ทำการสังเคราะห์ได้ยากและในแต่ละสถานที่ก็จะมีเสียงที่เป็นเอกลักษณ์ต่างกันซึ่งในการได้มาซึ่งเสียงนั้นจะต้องทำการบันทึกเสียงจากสถานที่ภายนอกเพื่อนำมาใช้ภายในภาพยนตร์ต่อไปแต่เนื่องจากการบันทึกเสียงนั้นจำเป็นที่จะต้องใช้อุปกรณ์ที่หลากหลายและเฉพาะเจาะจงทำให้การสรรหาอุปกรณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานนั้นทำได้จากทางผู้จัดทำจึงเห็นสมควรว่าควรจะทำการศึกษาโครงการสหกิจเรื่องดังกล่าว

2. จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาทฤษฎีของ stereo microphone techniques

2.2 เพื่อลดต้นทุนของงานโสตโปรดักชัน

2.3 เพื่อลดระยะเวลาในงานโสตโปรดักชัน

3. ขอบเขตของการทำงาน

ขอบเขตของการทำงานโครงการสหกิจครั้งนี้คือการสร้างขามโครโฟนที่มีความถูกต้องขององค์ประกอบทางทฤษฎีและสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ได้อย่างถูกต้อง โดยทำการทำการทดสอบ 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความแตกต่างของความดังของไมโครโฟน 2) ปัญหาของเฟสแคนเซลเลชัน และ 3) ความแม่นยำของมิติของเสียง

4. วิธีการดำเนินงาน

4.1 ศึกษารายละเอียดของ ทฤษฎี สเตอริโอไมโครโฟนเทคนิค (stereo microphone techniques)

4.2 ออกแบบผลิตภัณฑ์โดยสังเขป

4.3 ทดลองประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ตามที่ออกแบบ

4.4 ทำการทดสอบวัดค่าของอุปกรณ์ตามตัวแปรที่กำหนด

4.5 สรุปผลและเปรียบเทียบกับอุปกรณ์มาตรฐาน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ช่วยลดต้นทุนและระยะเวลาของการทำโสตโปรดักชันและเข้าใจทฤษฎี stereo microphone techniques และ stereophonic ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงมั่นคง มีราคาถูก และ ใช้งานง่ายสำหรับการบันทึกเสียงภายนอก

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบันทึกเสียงแบบสเตอริโอ (stereo recording)

เป็นเทคนิคในการบันทึกเสียงเพื่อสร้างเสียงแบบสเตอริโอโดยที่ไมโครโฟนสองตัวถูกวางไว้ในตำแหน่งที่แตกต่างกันเมื่อเทียบจากแหล่งกำเนิดเสียงและทำการบันทึกพร้อมกันทั้งสองช่องสัญญาณที่บันทึกไว้จะคล้ายกันแต่แต่ละช่องสัญญาณจะมีเวลาที่มาถึงและความกดอากาศที่แตกต่างกันระหว่างฟังสมองของผู้ฟังใช้ความแตกต่างในช่วงเวลาและระดับเสียงเพื่อหาตำแหน่งของวัตถุที่บันทึกไว้การบันทึกแบบสเตอริโอมักไม่สามารถเล่นบนระบบเสียงโมโน (monaural systems) เนื่องจากไมโครโฟนแต่ละช่องสัญญาณบันทึกหน้าคลื่น (wavefront) ในเวลาที่แตกต่างกันเล็กน้อยนั้นทำให้ wavefronts จะมีเฟสที่ต่างกัน (out of phase) ดังนั้นการแทรกสอดอาจเกิดขึ้นได้หากทั้งสองแทร็กเล่นบนลำโพงตัวเดียวกันซึ่งอาจทำให้เกิดการหายไปของเสียงหรือ 180° out of phase

2.1.1 ระบบเสียงโมโน (monaural system)

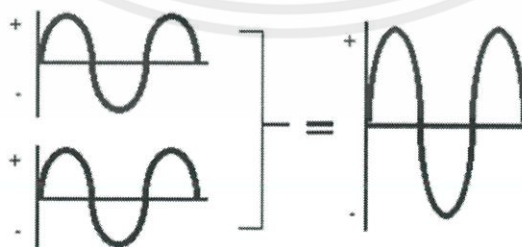
เป็นระบบที่มีการบันทึกเสียงด้วยไมโครโฟนเพียงตัวเดียวและใช้เพียงช่องสัญญาณเดียวในการบันทึก ทำให้การฟังนั้นจะไม่สามารถสร้างสเตอริโออิมเมจได้หลายรูปแบบ เนื่องจากไม่มีความแตกต่างของมิติเสียงเลย แต่ระบบโมโนนั้นสามารถฟังบนระบบสเตอริโอได้โดยที่จะทำให้เสียงของทั้งสองลำโพงดังเท่ากัน จึงทำให้สามารถรู้สึกได้ถึงระยะของเสียงได้เพียงที่เดียวคือด้านหน้า 90° องศาจากผู้ฟัง

2.1.2 เฟส (phase)

คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคลื่น 2 คลื่นขึ้นไป กับ เวลา มีหน่วยเป็นองศา (0° - 360°) เมื่อใช้ไมโครโฟนมากกว่าหนึ่งตัววางในตำแหน่งที่ต่างกันทำให้เสียงที่เดินทางมาถึงในไมค์แต่ละตัวในเวลาที่แตกต่างกันซึ่งอาจมีค่าต่างกันเพียง 1 มิลลิวินาที แต่อาจจะทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า การต่างกันของเฟส (Phase Shift) ได้

2.1.2.1 เฟสตรงกัน (In Phase)

คือ ลักษณะของคลื่นเสียง 2 คลื่นสัญญาณเกิดขึ้นพร้อมกันในเวลาเดียวกันโดยมีทำให้องศาที่เกิดขึ้นตรงกันคือ 0° องศา จะทำให้เสียงนั้นมีความดังของเสียงเพิ่มขึ้น 2 เท่า

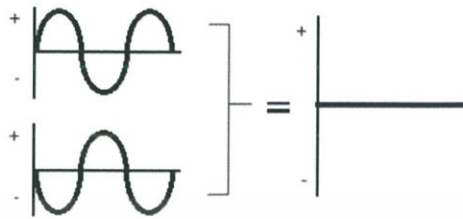

รูปที่ 2.1 การเคลื่อนที่ของเสียงในเฟสตรงกัน

(ที่มา: <https://www.liveforsound.com/phase-เฟสเสียง/>)

2.1.2.2 เฟสตรงข้าม (Out of Phase)

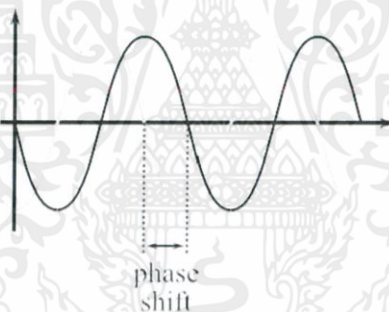
คือ ลักษณะของคลื่นเสียง 2 สัญญาณเกิดในเวลาที่แตกต่างกันและระยะห่างของจุดกำเนิดคลื่นต่างกัน 180 องศา จะทำให้เสียงนั้นมีความดังเป็น 0 dB หรือทำให้เสียงหายไป

รูปที่ 2.2 แสดงการเคลื่อนที่ของเสียงในเฟสตรงข้าม
(ที่มา:<https://www.liveforsound.com/phase-เฟสเสียง/>)

2.1.2.3 เฟสต่างกัน (Phase Shift)

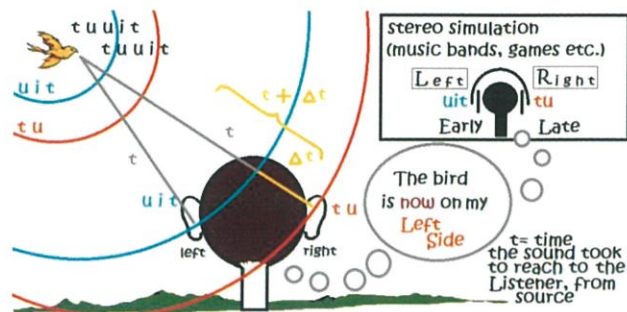
คือ ลักษณะของคลื่นเสียง 2 คลื่นสัญญาณเกิดขึ้นในเวลาที่แตกต่างกันและระยะห่างจุดกำเนิดคลื่นต่างกันมากกว่า 1 องศา แต่น้อยกว่า 180 องศา ทำให้เสียงบางช่วงก็ดังขึ้นและบางช่วงก็เบาลง ดังนั้น เฟสต่างกันจึงเป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้เสียงเกิดมิติของเสียง (Stereo image)

รูปที่ 2.3 การเคลื่อนที่ของเสียงในเฟสต่างกัน
(ที่มา:<https://www.liveforsound.com/phase-เฟสเสียง/>)

2.2 เสียงแบบสเตอริโอ (Stereo sound)

เสียงสเตอริโอเป็นการเสียงที่สร้างมิติของเสียงหลายทิศทางโดยการใช้ช่องสัญญาณเสียงสองช่องหรือมากกว่าในลักษณะที่ทำให้เกิดเสียงที่ได้ยินจากทิศทางต่างๆเช่นเดียวกับการได้ยินธรรมชาติในปัจจุบัน เสียงสเตอริโอเป็นมาตรฐานของระบบในสื่อบันเทิง เช่น เสียงโทรทัศน์ รายการเพลงและภาพยนตร์

รูปที่ 2.4 ภาพแสดงการเคลื่อนที่ของเสียงในระบบ stereophonic system โดยอาศัยทฤษฎี different in time

(ที่มา: https://commons./File:What_is_stereophonic_effect.png)

2.3 เทคนิคการบันทึกเสียงแบบสเตอริโอ (Stereo miking techniques)

มีหลายวิธีในการบันทึกเสียงในแบบสเตอริโอโดยที่แต่ละวิธีจะให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของไมโครโฟน องค์กรระหว่างไมโครโฟน โพล่า แพทเทิร์น (Polar pattern) ตำแหน่งในการวางไมโครโฟน และ ระยะห่างระหว่างไดอะแฟรม (Diaphragm)

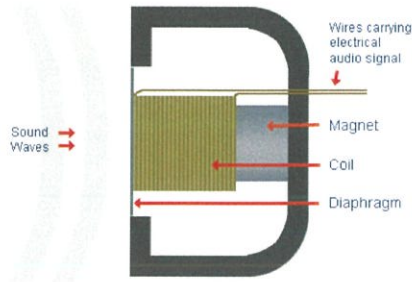
2.3.1 ไดอะแฟรม (diaphragm)

เมื่อคลื่นเสียงชนไดอะแฟรมที่มีความบางจะทำให้เกิดการสั่นสะเทือนหลังจากนั้นไมโครโฟนนำสัญญาณการเปลี่ยนแปลงของความกดอากาศที่เดิมนั้นไปเปลี่ยนเป็นสัญญาณไฟฟ้าแล้วส่งข้อมูลออกไปผ่านสายไมโครโฟน ไดอะแฟรมของไมโครโฟนมีหลายชนิดโดยที่แต่ละชนิดมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน เช่น ไดนามิก ไมโครโฟน (dynamic microphone) คอนเดนเซอร์ ไมโครโฟน (condenser microphone) เป็นต้น

2.3.1.1 ไมโครโฟนไดนามิก (dynamic microphone)

ไมโครโฟนแบบไดนามิก (หรือที่เรียกว่า moving-coil microphone) เป็นไมโครโฟนที่ไดอะแฟรม (diaphragm) ทำงานผ่านการเหนี่ยวนำแม่เหล็กไฟฟ้า มีราคาไม่แพงและทนต่อความชื้น ขดลวดเหนี่ยวนำขนาดเล็กที่เคลื่อนที่ได้ซึ่งตั้งอยู่ในสนามแม่เหล็กของแม่เหล็กถาวรจะติดกับไดอะแฟรม เมื่อเสียงเข้าผ่าน wind screen ของไมโครโฟน คลื่นเสียงจะทำให้ไดอะแฟรมสั่น เมื่อไดอะแฟรมสั่นสะเทือนขดลวดเคลื่อนที่ไปในสนามแม่เหล็กทำให้เกิดกระแสที่แตกต่างกันในขดลวดโดยการเหนี่ยวนำแม่เหล็กไฟฟ้าและ จะทำการเปลี่ยนข้อมูลจากสัญญาณเสียงเป็นสัญญาณไฟฟ้าเพื่อส่งให้เครื่องขยายเสียงหรือเครื่องผสมสัญญาณต่อไป

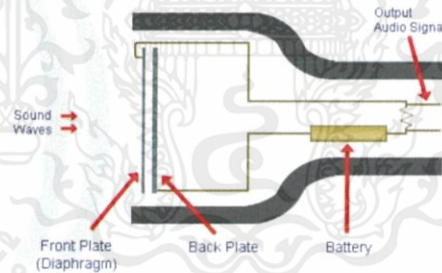
Cross-Section of Dynamic Microphone

รูปที่ 2.5 ภาพแสดงส่วนประกอบของ Dynamic microphone
 (ที่มา: <https://www.electronics-notes.com/articles/audio-video/microphones/moving-coil-dynamic-microphone.php>)

2.3.1.2 ไมโครโฟนคอนเดนเซอร์ (Condenser microphone)

ไมโครโฟนคอนเดนเซอร์นี้ต้องมีไฟฟ้า DC แรงดัน 48 โวลต์ ไมโครโฟนคอนเดนเซอร์ใช้หลักการค่าความจุของคาปาซิเตอร์ (Capacitor) เปลี่ยนแปลงโดยเมื่อมีเสียงปะทะที่ไดอะแฟรม จึงจะทำให้เกิดการสั่นไหว ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของระยะห่างของแผ่นเพลทที่เป็นไดอะแฟรมกับแผ่นเพลทแผ่นหลัง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าประจุตามแรงปะทะจากคลื่นเสียง จากนั้นหลังจากจะได้ข้อมูลออกมาเป็นสัญญาณกระแสไฟฟ้าจะทำการส่งไปยังแอมพลิฟาย (Amplifier) เพื่อทำการขยายสัญญาณกระแสไฟฟ้าที่แรงส่งออกไปตามสายนำสัญญาณ ดังนั้น ไมโครโฟนชนิดนี้จึงมีความไวต่อเสียงมาก

รูปที่ 2.6 ภาพแสดงส่วนประกอบของ Condenser microphone
 (ที่มา: <https://www.mediacollege.com/audio/microphones/condenser.html>)

2.3.2 ออกระหว่างไมโครโฟน

ในเทคนิคของการบันทึกเสียงในแบบสเตอริโอ นั้นสามารถจัดวางออกระหว่างไมโครโฟนได้หลายแบบโดยในแต่ละรูปแบบของการจัดวางจะส่งผลให้เสียงที่ได้มีความแตกต่างกันออกไป

2.3.2.1 XY stereo miking techniques

การใช้เทคนิคการบันทึกเสียงสเตอริโอแบบ XY เป็นเทคนิคสเตอริโอที่ใช้ไมโครโฟนสองตัวจัดตำแหน่งของไดอะแฟรมให้อยู่ในจุดเดียวกันหรือใกล้เคียงกันที่สุดโดยการบันทึกเสียงแบบ XY

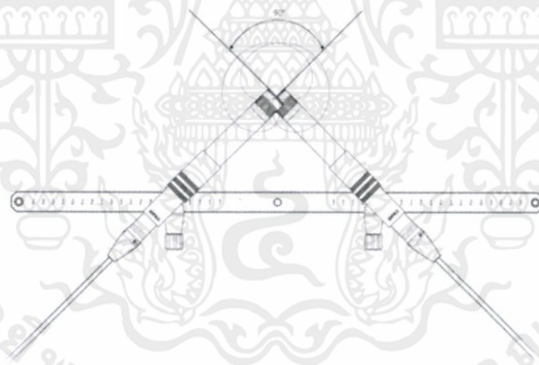
ส่วนมากจะใช้ไมโครโฟนคาร์ดิโอยด์สองตัวโดยที่ตัวแรกทำมุม 90 องศากับไมโครโฟนอีกตัวเพื่อสร้างมิติของเสียง

2.3.2.2 ORTF stereo miking techniques

การใช้เทคนิคการบันทึกเสียงสเตอริโอแบบ ORTF เป็นเทคนิคสเตอริโอที่ใช้ไมโครโฟนสองตัวจัดตำแหน่งของไดอะแฟรมห่างกัน 0.17 cm โดยประมาณโดยการบันทึกเสียงแบบ ORTF ส่วนมากจะใช้ไมโครโฟนคาร์ดิโอยด์ (cardiod) สองตัวโดยที่ตัวแรกทำมุม 110 องศากับไมโครโฟนอีกตัวเพื่อสร้างมิติของเสียง

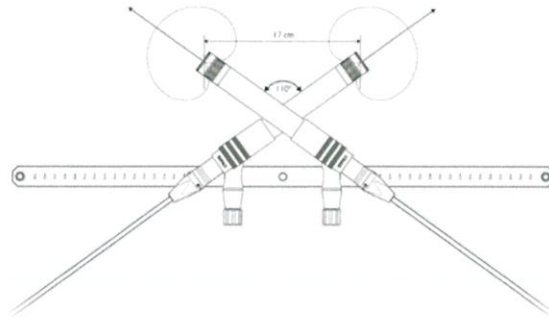
2.3.2.3 A-B stereo miking techniques

การใช้เทคนิคการบันทึกเสียงสเตอริโอแบบ A-B เป็นเทคนิคสเตอริโอที่ใช้ไมโครโฟนสองตัวจัดตำแหน่งของไดอะแฟรมห่างกันตั้งแต่ 40 - 60 cm โดยประมาณ เพื่อที่จะชดเชยความสามารถ ในการรับเสียงความถี่ต่ำได้และเพื่อป้องกันการเกินเสียงที่กว้างเกินไปการบันทึกเสียงแบบ A-B ส่วนมากจะใช้ไมโครโฟนรับเสียงทุกทิศทาง (Omnidirectional) สองตัวโดยที่ตัวแรกขนานกับไมโครโฟนอีกตัวเพื่อสร้างมิติของเสียง (stereo image) ที่กว้าง โดยข้อดีของ A-B คือ ได้มิติของเสียงที่กว้างที่สุดเมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 เทคนิค แต่จะมีข้อเสียคือจะมีความสามารถในการเก็บเสียงที่มีความถี่ต่ำ ต่ำกว่าทั้ง 2 เทคนิคที่กล่าวมาข้างต้น

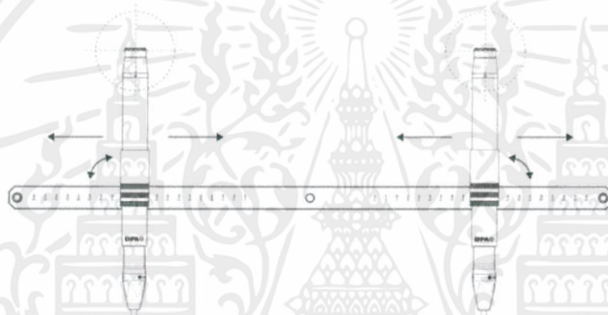

รูปที่ 2.7 ภาพแสดงวิธีการบันทึกเสียงโดยใช้ XY สเตอริโอเทคนิค

(ที่มา :<https://www.dpamicrophones.com/mic-university/principles-of-the-xy-stereo-technique>)

ภาพที่ 2.8 ภาพแสดงวิธีการบันทึกเสียงโดยใช้ ORTF สเตอริโอเทคนิค
 (ที่มา :<https://www.dpamicrophones.com/mic-university/principles-of-the-ortf-stereo-technique>)

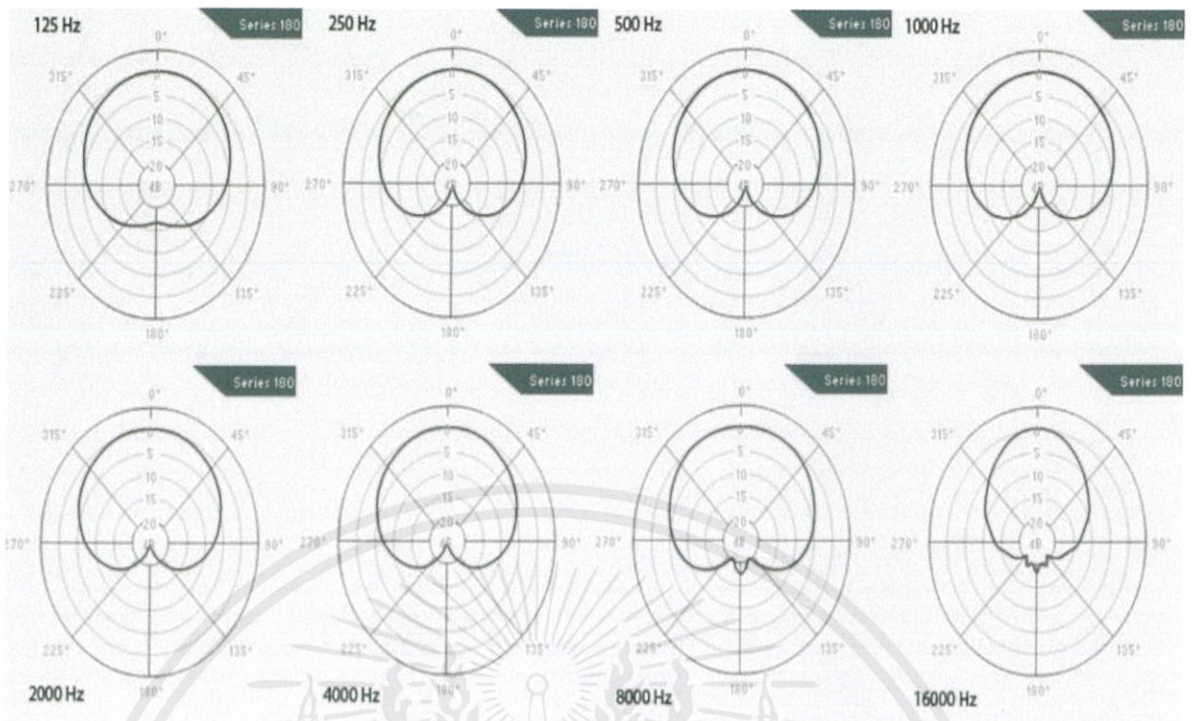

ภาพที่ 2.9 ภาพแสดงวิธีการบันทึกเสียงโดยใช้ A-B สเตอริโอเทคนิค
 ที่มา: (<https://www.dpamicrophones.com/mic-university/principles-of-the-a-b-stereo-technique>)

2.4 โพล่า แพทเทิร์น (Polar pattern)

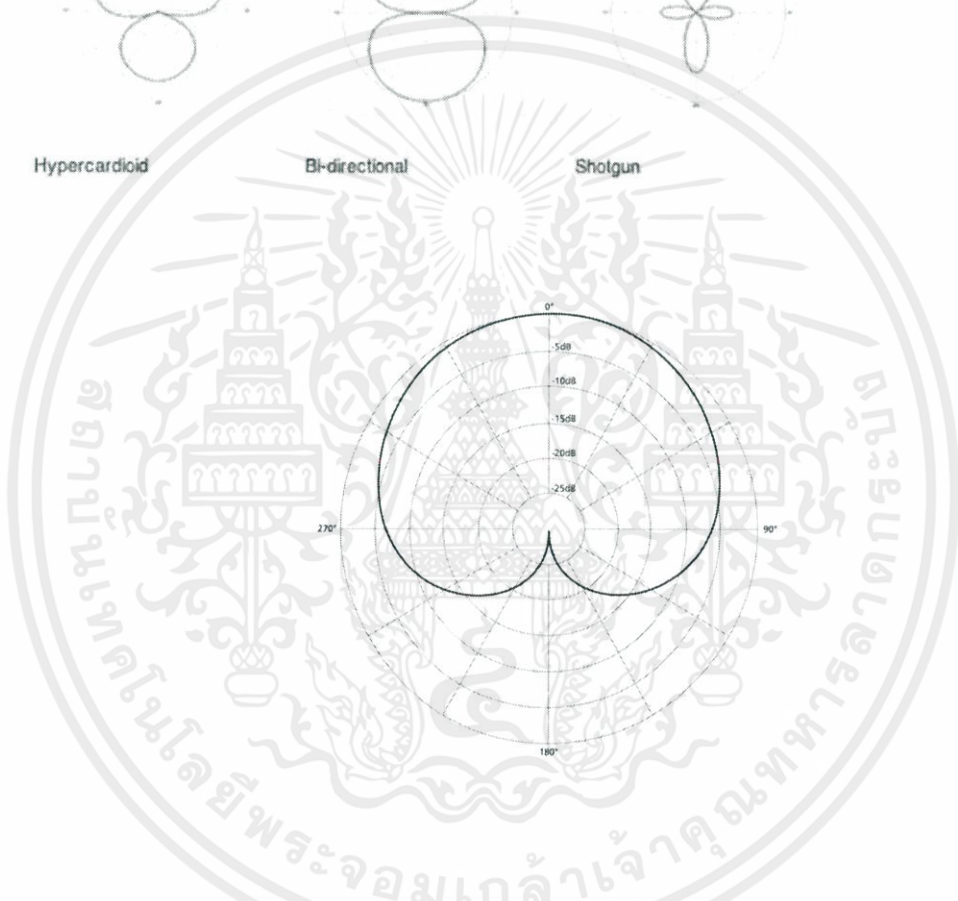
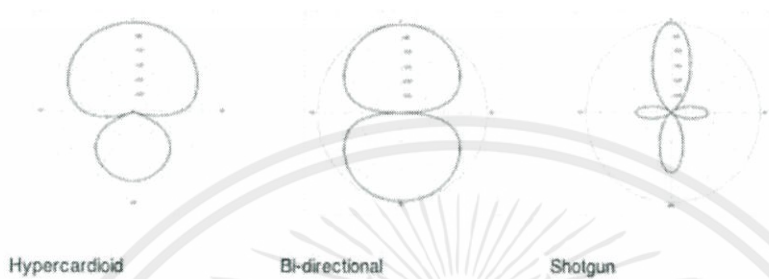
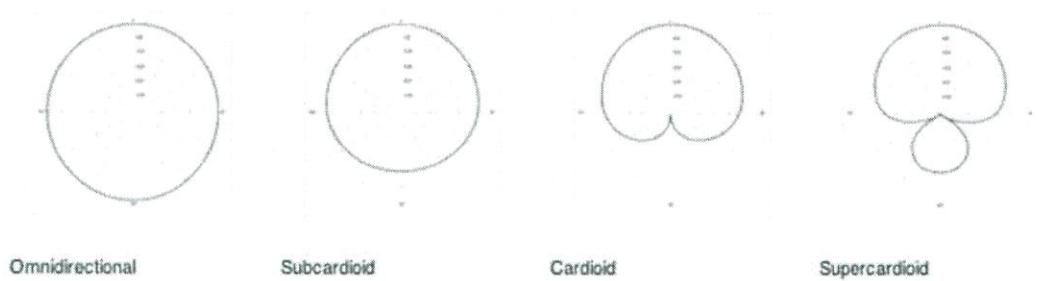
ในแต่ละไมโครโฟนจะมีรูปแบบของการรับเสียงที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับารออกแบบของวิศวกร โดยแต่ละรูปแบบจะมีการใช้งานในงานที่ต่างกันไปโดยในโครงการสทกจครั้งนีในเทคนิค XY และ ORTF นั้นจะใช้โพล่า แพทเทิร์นแบบคาร์ดิโออยด์ (Cardioid) ส่วนของ AB technique จะใช้ไมโครโฟนรับเสียงทุกทิศทาง (Omni directional) เนื่องจากผลของ proximity effect ที่จะส่งผลให้ระยะห่างของไมโครโฟน จะทำให้ความสามารถในการบันทึกเสียงความถี่ต่ำน้อยลงทำให้ AB technique จะต้องใช้โพล่า แพทเทิร์นในการช่วยชดเชยความถี่ต่ำที่หายไปด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.10 ภาพแสดงโพล่า แพทเทิร์นแบบคาร์ดิอยด์ในการบันทึกเสียงความถี่ต่างๆกัน (ที่มา: http://www.daviddarling.info/encyclopedia_of_music/P/polar_pattern.html)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.11 ภาพแสดงโพล่า แพทเทิร์นในการบันทึกเสียงของ microphone

(ที่มา:http://www.daviddarling.info/encyclopedia_of_music/P/polar_pattern.html)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อ 9 รัชศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

3.1 วางแผนระยะเวลาการดำเนินงานเพื่อกำหนดขอบเขตการทำงาน

3.1.1 ศึกษาและกำหนดคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่ดี

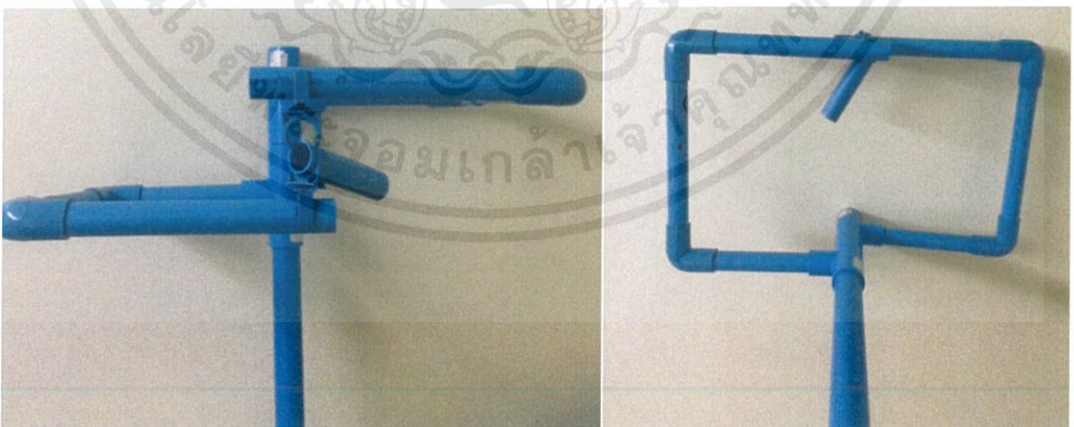
จากการค้นคว้าข้อมูลและการสอบถามจากวิศวกรทางที่บริษัทนั้นมีความเห็นตรงกันหลายประการได้แก่ มีความถูกต้องของมิติของเสียง (stereo image) มีน้ำหนักที่เบาเพื่อยืดระยะเวลาของการทำงาน ใช้งานง่าย มีความมั่นคงแข็งแรงมี คุณภาพที่เหมาะสมกับราคาเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มาตรฐาน โดยทำการทำการทดสอบ 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความแตกต่างของความดังของไมโครโฟน 2) ปัญหาของเฟส แคนเซลเลชัน และ 3) ความแม่นยำของมิติของเสียง

3.1.2 ออกแบบผลิตภัณฑ์

เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตามต้องการ การออกแบบผลิตภัณฑ์จึงเริ่มมาจากการเลือกวัสดุที่มีความแข็งแรงคงทนเพื่อเหมาะกับการใช้งานพื้นที่ภายนอก (outfield recording) โดยที่จะต้องมีน้ำหนักเบาและใช้งานง่ายผู้จัดทำจึงเห็นว่าวัสดุที่ใช้ควรเป็น ท่อ PVC เนื่องจากตรงกับข้อกำหนดที่ได้กำหนดมาจากเบื้องต้น

3.1.2.1 แบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 1

โดยที่ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนั้นจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบสเตอริโอเทคนิค (stereo miking techniques) ได้หลายรูปแบบเพื่อความสะดวกและความหลากหลายในการใช้งาน

รูปที่ 3.1 ภาพแสดงแบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อ 10ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยแบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 1 นั้นทางผู้จัดทำได้ออกแบบเสร็จสิ้นแต่ได้พบปัญหาถึงความมั่นคงและความถูกต้อง ระหว่างการใช้งานเนื่องจากข้อต่อของท่อ PVC นั้นสามารถหมุนได้เพราะความต้องการของผู้จัดทำให้มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนได้แต่ตามมาด้วยข้อเสีย คือ ความถูกต้องขององศา เนื่องจากในการบันทึกเสียงในแต่ละครั้ง ผู้ใช้งานจะต้องทำการวัดองศาของไมโครโฟนใหม่ทุกครั้งทำให้ผู้จัดทำจึงต้องจัดทำผลิตภัณฑ์ชิ้นใหม่ขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3.1.2.2 แบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 2

เพื่อแก้ปัญหาคาการปรับองศาของไมโครโฟนในแบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 2 นี้ผู้จัดทำได้ทำการเปลี่ยนวัสดุเป็นท่อทองเหลืองเนื่องจากมีข้อต่อที่หลากหลายรูปแบบเหมาะสมที่จะใช้ประดิษฐ์เป็นรูปร่างต่างๆได้หลากหลายและมีความคงทนมั่นคงแข็งแรงซึ่งแตกต่างจาก PVC ที่สามารถแตกหักได้ง่าย โดยที่มีความยาวระหว่างไมโครโฟนที่ห่างกันที่สุดอยู่ที่ 67 เซนติเมตร เนื่องจากต้องการความกว้างของ มิติของเสียงและจะมีการทำรอยสลักขั้วไว้ที่ข้อต่อเพื่อบอกตำแหน่งที่ถูกต้องในการตั้งองศาของไมโครโฟน โดยผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องปรับวัดก่อนใช้งานโดยใช้ชิ้นงานนี้สามารถใช้ได้กับที่จับไมโครโฟน ได้หลายชนิด เนื่องจากมีการใช้เกลียวทศของเหลืองเพื่อทำการปรับข้อต่อให้ตัวจับไมโครโฟนสามารถต่อกับขาไมโครโฟนได้โดยที่ใช้อุปกรณ์มาตรฐานทั่วไปได้

รูปที่ 3.3 ภาพแสดงส่วนประกอบของชิ้นงาน

3.1.2.3 แบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 3

ในแบบจำลองผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้ทางผู้จัดทำได้ทำการลดความกว้างของผลิตภัณฑ์ลงให้เหลือเพียง 40 เซนติเมตร เนื่องจากในผลิตภัณฑ์ที่ 2 นั้นเสียงที่สามารถบันทึกได้นั้นมีความรู้สึกกว้าง มากเกินไปหรือเกินความไม่สมจริงของเสียงที่ได้ทำให้ผู้จัดทำทำการแก้ไขและลดระยะลงให้มีระยะเหลือน้อยที่สุดที่สามารถทำการบันทึกเสียงในเทคนิค AB stereo techniques ได้

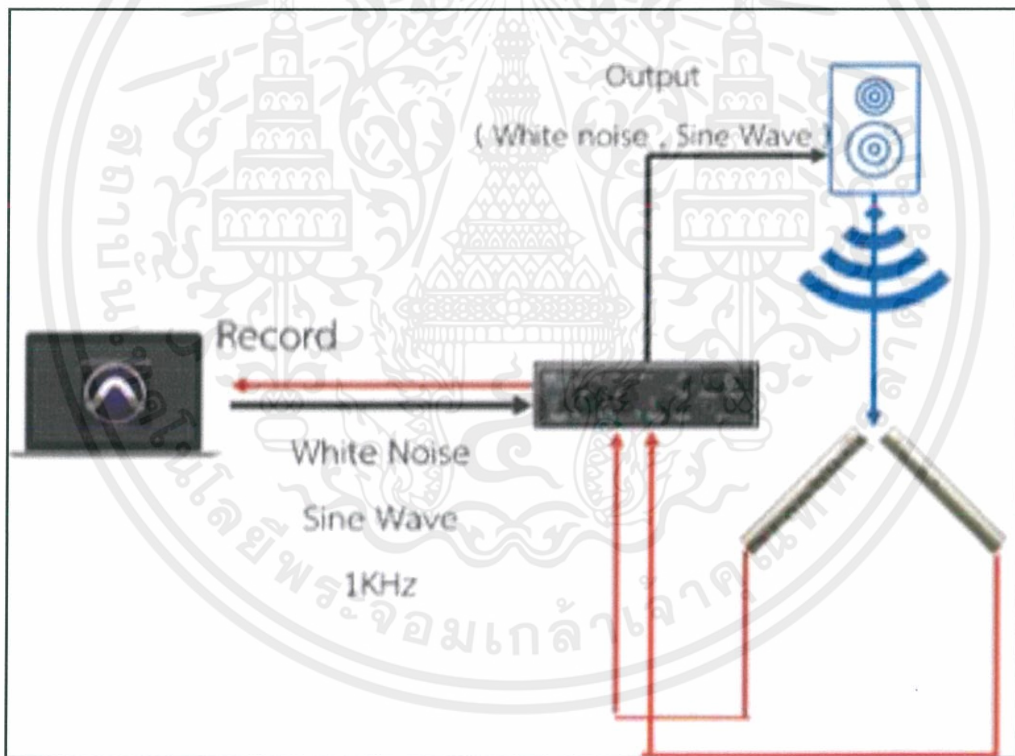
รูปที่ 3.6 ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ชิ้นที่ 2.2

3.4 การทดลอง

การทดลองจะทำการทดสอบคุณสมบัติ 3 ข้อ เพื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบ ได้แก่ 1) ความแตกต่างของความดังระหว่างไมโครโฟนสองตัวซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงความชัดเจนของ 2) มิติของเสียง(Stereo image) 3) ปัญหาเฟสแคนเซิลเลชัน (Phase cancellation problem) ถูกทดสอบโดยการใช้ คลื่นเสียงไซน์(Sinewave)ซึ่งเป็นค่าซึ่งบ่งบอกถึงความแม่นยำของเทคนิคไมโครโฟนสเตอริโอเทคนิคเพื่อเปรียบเทียบกับ อุปกรณ์มาตรฐาน ความถูกต้องของมิติของเสียง (Stereo image) ถูกทดสอบโดย การทดสอบโดยการปิดตา (Blind-test) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของทิศทางของเสียงที่มาจากลำโพงโดยจะวัดผลจากการให้คะแนนความถูกต้อง 1 คือถูกต้องที่สุด 2 คือมีความคลาดเคลื่อนเล็กน้อย 3 คือไม่ถูกต้อง

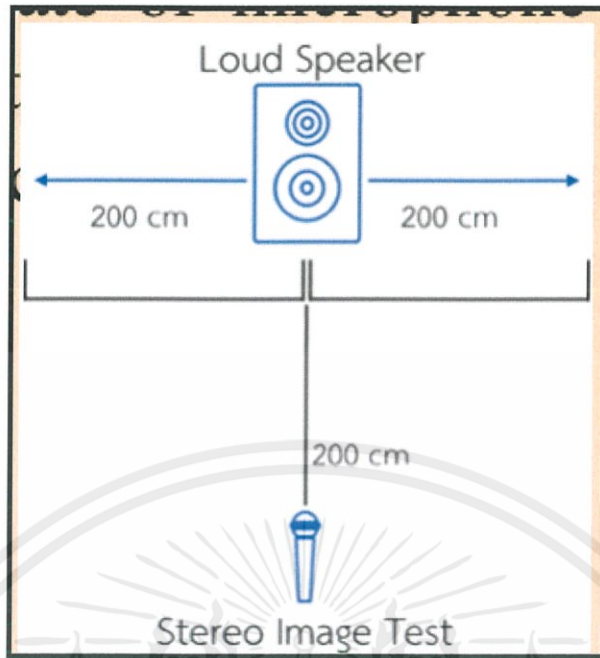

รูปที่ 3.7 ภาพแสดงการทดสอบผลิตภัณฑ์

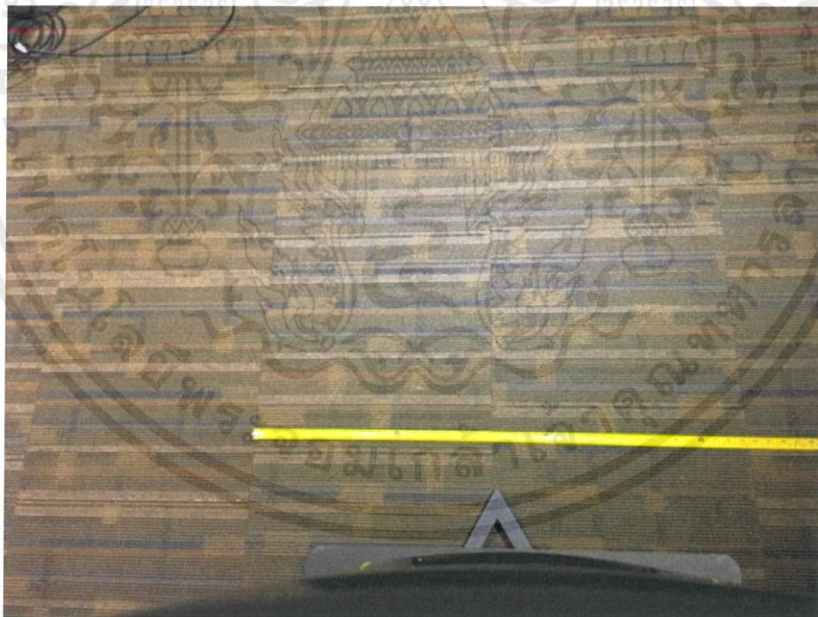

รูปที่ 3.8 ภาพแสดงระบบของการทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

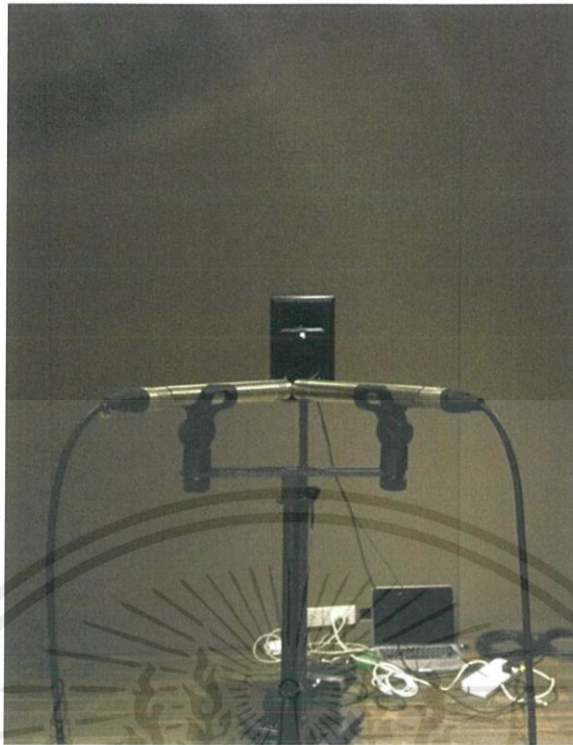

รูปที่ 3.9 ภาพแสดงรูปแบบการทดลอง

รูปที่ 3.10 ภาพแสดงการเคลื่อนลำโพงจากจุดศูนย์กลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.11 ภาพแสดงการทดลองของผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อ 15 ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 ผลการวิจัย

จากการทดลองพบว่าเทคนิค AB เป็นเทคนิคที่มีความชัดเจนของสเตอริโออิมเมจมากที่สุด เนื่องจากมีความต่างของความดังมากที่สุด ส่วนปัญหาเฟสเคลเซลเลชัน (Phase cancellation problem) พบในระยะ 100 เซนติเมตรจากจุดศูนย์กลางแต่ในเทคนิค AB นั้นจะพบปัญหาที่ระยะ 150 เซนติเมตร จากจุดศูนย์กลางด้วย ด้านความถูกต้องของมิติของเสียง (stereo image) ได้ทำการเปรียบเทียบกับ อุปกรณ์มาตรฐานพบว่าผลออกมาเป็นที่น่าพอใจ

ตารางที่ 4.1 ผลการทดลองการวัดค่าความแตกต่างของความดังไมโครโฟนโดยเทคนิค X-Y stereo

ระยะจากจุดศูนย์กลาง (cm)	X-Y เคลื่อนที่ทางซ้าย(dB)				X-Y เคลื่อนที่ทางขวา(dB)			
	L	R	L	R	L	R	L	R
0	-34.9	-34.7	-34.1	-34.1	-32.9	-34.5	-35.1	-35.3
50	-32.0	-30.1	-32.1	-30.1	-31.2	-35.1	-33.1	-35.1
100	-33.4	-30.7	-33.1	-28.1	-32.4	-35.5	-31.1	-35.5
150	-34.9	-29.2	-34.5	-28.9	-32.1	-35.7	-35.1	-37.1
200	-36.0	-29.7	-33.1	-29.4	-31.1	-31.9	-34.1	-36.1

ตารางที่ 4.2 ผลการทดลองการวัดค่าความแตกต่างของความดังไมโครโฟนโดยเทคนิค ORTF stereo

ระยะจาก จุดศูนย์ กลาง (cm)	ORTF เคลื่อนที่ทางซ้าย(dB)				ORTF เคลื่อนที่ทางขวา(dB)			
	L	R	L	R	L	R	L	R
0	-31.9	-31.9	-31.9	-31.9	-31.9	-31.9	-31.9	-31.9
50	-33.7	-31.9	-34.9	-31.9	-31.1	-33.9	-31.9	-32.9
100	-35.6	-32.6	-35.9	-32.9	-33.7	-35.5	-33.9	-34.9
150	-37.2	-33.1	-37.9	-33.9	-34.2	-36.8	-32.9	-34.7
200	-37.5	-34.3	-38.2	-34.9	-34.7	-38.0	-34.9	-38.9

ตารางที่ 4.3 ผลการทดลองการวัดค่าความแตกต่างของความดังไมโครโฟนโดยเทคนิค AB stereo

ระยะจาก จุดศูนย์ กลาง (cm)	AB เคลื่อนที่ทางซ้าย(dB)				AB เคลื่อนที่ทางขวา(dB)			
	L	R	L	R	L	R	L	R
0	-31.9	-31.6	-30.0	-30.0	-31.9	-31.9	-31.6	-31.9
50	-30.9	-31.9	-34.9	-31.9	-31.8	-28.6	-31.9	-30.9
100	-32.9	-33.6	-35.9	-32.9	-33.7	-31.3	-33.6	-32.9
150	-33.7	-32.4	-37.9	-33.9	-35.8	-33.3	-32.4	-33.7
200	-34.9	-31.9	-38.2	-34.9	-35.7	-34.2	-34.9	-34.9

ตารางที่ 4.4 ค่าความแตกต่างของความดังที่สามารถบันทึกได้

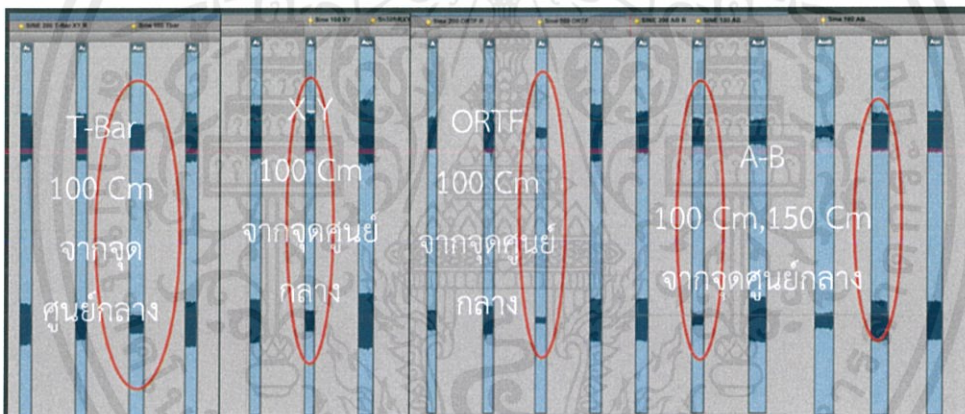
ระยะ เทคนิค (cm)	50	100	150	200
AB	2.9 dB	4.0 dB	0.35 dB	0.55 dB
ORTF	2.0 dB	3.05 dB	4.3 dB	3.5 dB
XY	2.6 dB	2.75 dB	3.9 dB	3.2 dB
XY T-bar	2.8 dB	2.4 dB	3.2 dB	1.45 dB

ตารางที่ 4.5 คะแนนความถูกต้องของมิติของเสียง (stereo image)

ระยะห่างจากจุด ศูนย์กลาง (cm)	Stereo Techniques					
	X-Y		ORTF		A-B	
	R	L	R	L	R	L
0	1		1		1	
50	1	1	1	1	1	1
100	1	2	1	1	1	1
150	1	1	2	1	2	2
200	2	2	2	3	3	3

ตารางที่ 4.6 คะแนนความถูกต้องของมิติของเสียง (stereo image)

ระยะห่างจากจุด ศูนย์กลาง cm	AKG H50 T-bar		ระยะห่างจากจุด ศูนย์กลาง cm	Stereo microphone stand	
	X-Y			X-Y	
	R	L		R	L
0	1		0	1	
50	1	1	50	1	1
100	1	1	100	1	2
150	1	1	150	1	1
200	2	2	200	2	2

รูปที่ 4.1 แสดงการการเกิดเฟสแคนเซลเลชันในแต่ละระยะ

จากการทดลองพบว่า เทคนิค AB มีความชัดเจนของ มิติของเสียงมากที่สุดเนื่องจากมีค่าของความแตกต่างของไมโครโฟนมากที่สุดในกรณีของ เทคนิค XY จะพบปัญหาเฟสแคนเซลเลชันที่ระยะ 100 เซนติเมตรจากจุดศูนย์กลางแต่ เทคนิค AB จะพบที่ระยะ 150 เซนติเมตรด้วย หลังจากนำค่าความถูกต้องของมิติของเสียงมาเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มาตรฐานพบว่า มีพบออกมาเป็นที่น่าพอใจ

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าโครงการสหกิจการประดิษฐ์ขาไมโครโฟนเพื่อทำการบันทึกเสียงแบบสเตอริโอสามารถลดจำนวนอุปกรณ์ในการบันทึกเสียง ต้นทุน และระยะเวลาในขั้นตอนโปสโปรดักชันได้

Description	Price (THB)
ท่อทองเหลือง 3 ทาง X 3	150.00
ท่อทองเหลืองทางงอ X 2	70.00
ข้อต่อทองเหลืองเกลียวทต X 4	100.00
ท่อทองเหลืองเกลียวใน 2 ด้าน	10.00
เกลียวทตทองเหลือง X 4	200.00
ตัวล็อคข้อต่อและเหล็กจำนวน 10 ตัว	35.00
ที่จับไมโครโฟน X4	150.00
ท่ออลูมิเนียม	68.00
Total	783.00

รูปที่ 5.1 งบประมาณที่ใช้ในแบบจำลองผลิตภัณฑ์รุ่นที่ 2

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์

ชื่อผลิตภัณฑ์ / ข้อเปรียบเทียบ	สเตอริโอเทคนิค	การเตรียมอุปกรณ์	วัสดุ	ราคา(บาท)
 AKG H50 T-bar	1	จำเป็นต้องทำการวัดองศาใหม่ทุกครั้งก่อนการใช้งาน	เหล็ก	800
 Rode stereo bar	3	มีองศาที่กำหนดไว้บนผลิตภัณฑ์	พลาสติก	1,956
 Stereo microphone stand	3	มีองศาที่กำหนดไว้บนผลิตภัณฑ์	สแตนเลส ท่อทองเหลือง	783

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- [1] Tian Hejia “Visualisation of BS Stereo microphone system Cardioid/cardioid 90° Mic spacing 25 cm Equivalence stereo”. [Online]. Available : <http://www.sengpielaudio.com/Visualization-EBS-E.htm> (15 ตุลาคม 2561)
- [2] “Stereophonic sound”. [Online]. Available : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:What_is_stereophonic_effect.png (15 ตุลาคม 2561)
- [3] DPA microphone “XY-stereo microphone technique”. [Online]. Available : <https://www.dpamicrophones.com/mic-university/principles-of-the-xy-stereo-technique> (15 ตุลาคม 2561)
- [4] DPA microphone “ORTF-stereo microphone technique”. [Online]. Available : <https://www.dpamicrophones.com/mic-university/principles-of-the-ortf-stereo-technique> (16 ตุลาคม 2561)
- [5] DPA microphone “AB-stereo microphone technique”. [Online]. Available : <https://www.dpamicrophones.com/mic-university/principles-of-the-a-b-stereo-technique> (16 ตุลาคม 2561)
- [6] AVIOM. [Online]. Available : <http://www.aviom.com/blog/adding-ambience-to-your-in-ear-mix-part-2> (20 ตุลาคม 2561)
- [7] Stereo Phonic effect . [Online]. Available : https://en.wikipedia.org/wiki/Stereophonic_sound#/media/File:What_is_stereophonic_effect.png (31 ตุลาคม 2561)
- [8] Phase. [Online]. Available : <https://www.liveforsound.com/phase-เฟสเสียง/> (1 พฤศจิกายน 2561)
- [9] AB miking technique. [Online]. Available : <https://www.sweetwater.com/sweetcare/articles/b-stereo-miking-technique/> (1 พฤศจิกายน 2561)
- [10] Vergleich einiger Aquivalenz-Mikrofonssysteme. [Online]. Available : <http://www.sengpielaudio.com/VergleichAequivalenzMikrofonSyst.pdf> (1 พฤศจิกายน 2561)